

Van (legalább) egy hely a Földön, ami bár nagyon érdekes, de igencsak keveseknek szerepelhet a bakancslistáján. Régen a mesekönyvekben ezt olvasták nekünk: „...messze, az Óperenciás-tengeren is túl”, nos, ez esetünkben úgy változik: „olyan messze, hogy adott esetben a Nemzetközi Űrállomás a legközelebbi lakott hely”. Ez a Point Nemo (Nemo-pont).

Point Nemo

A **Nemo-pont** a Föld óceáni megközelíthetlenségi pólusa. A Csendes-óceán déli részén található, a déli szélesség 48°52.6' és a nyugati hosszúság 123°23.6' koordinátáin. **A legközelebbi szárazföldek pontosan 2688 kilométerre (1670 mérföldre) találhatók.**

Északra a Pitcairn-szigetekhez tartozó **Ducie-sziget**, északkeletre a Húsvét-sziget melletti **Motu Nui sziklasziget**, délre pedig az antarktiszi **Maher-sziget** fekszik. Mindhárom part teljesen lakatlan.

A pontot **Hrvoje Lukatela** horvát-kanadai térképész-mérnök határozta meg 1992-ben egy számítógépes program segítségével. A nevet **Jules Verne Húszezer mérföld a tenger alatt** című regényének hősről, Nemo kapitányról kapta (a „*nemo*” latinul senkit jelent), ami tökéletesen utal a hely elhagyatottságára.

Bár az interneten kering egy kép egy bójáról, ami kijelöli a helyet, valójában a Nemo-ponton egyáltalán nincs bója, semmilyen fizikai jelzőfény, építmény vagy úszó tárgy. Egy bója rögzítéséhez 4 kilométer mélyre kellene leengedni egy gigantikus horgonyláncot a nyílt óceánon. Ráadásul a bóják karbantartást (akkumulátorcserét, tisztítást) igényelnek, de mivel a hely elképesztően messze van mindentől, senki nem hajózna oda csak azért, hogy megszerelje.

Amikor a Nemzetközi Űrállomás (ISS) elhalad a Nemo-pont felett, az űrhajósok mindössze nagyjából 415-420 kilométeres magasságban vannak. Így a legközelebbi emberek nem a Földön, hanem az űrben tartózkodnak.

Emberi jelenlét szinte kizárólag évente egyszer fordul elő a térségben, amikor a **The Ocean Race** (korábban *Volvo Ocean Race*) földkerülő vitorlásverseny flottája áthajózik a déli vizeken.

Biológiai sivatag

Bár a tenger nem teljesen steril, biológiailag az óceánok egyik leginkább élettelen területe. A terület a Dél-csendes-óceáni áramlási gyűrű (*South Pacific Gyre*) közepén található. Ez a hatalmas örvény megakadályozza, hogy a tápanyagokban gazdagabb hűvös parti áramlatok bejussanak a régióba.

Ráadásul a szárazföldek távolsága miatt a szél sem tud szerves anyagokat vagy ásványi port (például vasat) fújni a vízbe, ami a tengeri tápláléklánc alapját jelentő fitoplanktonok növekedéséhez kellene. Talán ezért is ütött nagyot 1997-ben a **„The Bloop”**, amely megannyi összeesküvés-hívőnek szolgáltatott napi csemegét éveken át.

The Bloop

Az amerikai **NOAA** (Nemzeti Óceán- és Légkörkutató Hivatal) kutatói 1997 nyarán egy rendkívül hangos, ultra-alacsony frekvenciájú, nagyjából egy percig tartó morajlást rögzítettek a Csendes-óceán

déli részén.

A hangot olyan hidrofonok (víz alatti mikrofonok) észlelték, amelyeket eredetileg még a hidegháború alatt telepített az amerikai haditengerészet a szovjet tengeralattjárók kiszűrésére. A jelenség azért volt sokkoló, mert a hangot egymástól több mint 3000-5000 kilométerre elhelyezett mikrofonok is tisztán érzékelték – ez azt jelenti, hogy a hang elképesztően, korábban soha nem látott módon felerősödött a víz alatt.

A hang akusztikus profilja (gyorsan emelkedő frekvenciája) kísértetiesen hasonlított az élő szervezetek, például a bálnák által kiadott hangokra. Csakhogy a számítások szerint még a kék bálna (a Föld legnagyobb állata) sem lett volna képes ekkora hangerőt produkálni. Emiatt elterjedt az a feltételezés, hogy a Nemo-pont környéki felderítetlen, sötét mélységekben egy gigantikus, ismeretlen tengeri élőlény (egy gigászi polip vagy tengeri szörny) rejtőzik.

A horrorirodalom kedvelői is azonnal észrevették a hátborzongató egybeesést: **H. P. Lovecraft** fiktív vízi szörnyetege, **Cthulhu**, a novellák szerint egy elsüllyedt városban (**R'lyeh**) alussza örök álmát. Lovecraft az 1928-as írásában ennek a városnak a koordinátáit szinte hajszálpontosan oda lőtte be, ahol a valóságban a Nemo-pont található, és ahonnan a „The Bloop” hang is származott.

Persze a nagy elméletek virágzásának egy meglehetősen szürke magyarázat vetett véget, amikor – 15 évvel később – a NOAA kutatói az Antarktiszhoz közelebb eső újabb mikrofonok adatai alapján hivatalosan is megoldották a rejtélyt. A „The Bloop” nem egy élőlény volt, hanem egy *gleccserrengés* (**icequake**).

A hangot az okozta, amikor az antarktiszi jégmezőkből hatalmas, gigantikus jéghegyek repedtek meg, törtek le és súrolták az óceán fenekét. A jég roppanása és törése a víz alatt pontosan ilyen hatalmas erejű, alacsony frekvenciájú, „bugyborékolásszerű” morajlással jár, ami a tengeri akusztikai csatornákon keresztül ezer mérföldre is eljut.

A köztudatban elterjedt verzió egyébként egy 16-szorosára felgyorsított felvétel (így valóban úgy hangzik, mint egy buborék vagy egy állat); az eredeti hang valójában egy lassú, mély, dörgedelmes morajlás.

Űrtemető

Mivel a terület hatalmas, lakatlan és mentes a tengeri forgalomtól, a nemzetközi űrügynökségek hivatalosan is ezt a zónát jelölték ki a kiszolgált űreszközök irányított megsemmisítésére. Ezt a zónát „űrtemetőnek” (spacecraft cemetery) nevezik. 1971 óta 260-300 űreszközt irányítottak ide a Föld légkörébe való visszatéréskor.

A képzeletbeli fejfákon ebben a temetőben az űrkutatás meghatározó szereplői sorakoznak:

- A szovjet-országi Mir űrállomás, amelyet 2001 márciusában temettek ide.
- Hat darab szovjet Szaljut űrállomás.
- Több mint 140 orosz Progressz teherűrhajó.
- Az Európai Űrügynökség (ESA) 5 darab ATV (Automated Transfer Vehicle) szállítóhajója.
- A japán űrügynökség (JAXA) HTV teherűrhajói.
- Különböző hordozórakéta-fokozatok és magáncégek (pl. SpaceX) eszközeinek darabjai.

Aztán voltak olyan nukleáris űreszközök is, amelyeket inkább itt kellett volna eltemetni, és nem Kanadában; a [Kozmosz 954](#) története itt olvasható.

Az űreszközök nagy része már a légkörbe lépéskor elég a hatalmas surlódástól, de azért néhány a

hőhatásnak ellenálló vagy széthullani nem tudó nagyobb darab eléri a vízfelszínt, majd lesüllyed a 4000 méteres mélységbe.

Ja, és amíg el nem felejttem, itt kerül majd „temetésre” az fentebb már emlegetett ISS is.

AZ ISS utolsó útja

A NASA és nemzetközi partnerei tervei szerint a Nemzetközi Űrállomást 2030 végéig üzemeltetik, és **a végső megsemmisítésre 2031 elején kerül sor.**

Az ISS-t nem hagyják magától keringeni, mert irányítatlanul zuhanna le. Először hagyják, hogy a légköri fékezés természetes módon csökkentse a magasságát. Amikor eléri a kritikus szintet, egy erre kifejlesztett céljármű – a SpaceX által épített *U.S. Deorbit Vehicle (USDV)* – egy hatalmas erejű fékezőrakéta-gyújtással (re-entry burn) pontosan a Nemo-pont felé irányítja.

A futballpálya méretű állomás jelentős része majd látványos tűzgolyóként fog elégni a légkörben, de a robusztusabb darabjai a Nemo-pont vizeiben hullanak majd az óceánba. Az ISS hattyúdala egyben az űrrepülés egy korszakának, a nagy állami programoknak a végére is pontot tesz.

Mi jön az ISS után?

Az állami monstrumok korszaka leáldozóban van; az ISS után az „*Alacsony Föld körüli pályát*” (**LEO**) a magáncégek által üzemeltetett kereskedelmi űrállomások veszik át. A NASA nem épít újabb saját állomást ide, hanem szolgáltatásként bérli majd a helyet a kutatói számára. A legfontosabb érkező projektek:

- Axiom Station: Az Axiom Space által fejlesztett modulok, amelyeket először az ISS-hez csatlakoztatnak. Amikor az ISS-t lefejezik, ezek leválnak és önálló kereskedelmi űrállomásként működnek tovább.
- Orbital Reef: A Blue Origin és a Sierra Space közösen tervezett, moduláris felépítésű üzleti és kutatási „*űriparkja*”.
- Starlab: A Voyager Space, a Nanoracks és az Airbus együttműködésében készülő, folyamatosan lakható, globális tudományos laboratórium.
- Orosz saját állomás (ROSS): Oroszország – az ISS-ből való tervezett kiválása után – egy saját, nemzeti űrállomás felépítését tervezi.

A legutóbbi bejegyzések a blogon

[Whiskey on the rocks \(2026.08.12\)](#)

[A 18-as járat \(2026.08.07\)](#)

[Point Nemo \(2026.08.04\)](#)

[LAWS \(2026.07.31\)](#)

[Az Ozempic-háború \(2026.07.22\)](#)

[Fél óra még az életedből \(2026.07.19\)](#)

[A Te könyved milyen vastag? \(2026.07.11\)](#)

[Orwell elmaradt, a bürokrácia győzött \(2026.07.05\)](#)

[Az oroszok hibrid hadviselése a európai GNSS rendszer ellen \(2026.06.27\)](#)

[Ebolajárvány Kongóban \(2026.05.28\)](#)

[Amikor egy naperőmű teszi oázissá a sivatagot \(2026.05.13\)](#)

[Boeing 737 MAX / MCAS \(2026.05.05\)](#)

Csernobil árnyéka: Negyven évvel a katasztrófa után (2026.04.26)
A Mars Climate Orbiter (MCO) program banális katasztrófája (2026.04.24)
Therac-25: A hibaüzenet, amit senki nem értett (2026.04.19)
Amikor a király a másodpióta (2026.04.17)
A világ legnagyobb városa, Csungking (2025.05.06)

2026/05/28 16:43

Kedves olvasóm! Ha már idáig eljutottál az olvasásban, talán joggal feltételezhetem, hogy nem volt teljesen érdektelen számodra ez a bejegyzés. Jaj, le ne ixelj még; nem pénzt akarok tarhálni.

Pusztán annyit kérek, hogy ha van olyan ismerősöd, akivel jól tudnál vitatkozni az itt leírtakról, vagy csak simán megosztanád vele, kérlek, ne késlekedj!

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, oszd meg velem! Elérhetőségeim az [Impresszumban](#) található.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a [Bolyongó Facebook oldalt](#).

Ha szeretnéd a bejegyzést kinyomtatni, vagy önálló formában menteni, ennek a legegyszerűbb módja a PDF formába konvertálás. Ezt a jobb oldali, fentről negyedik (Adobe) ikonnal teheted meg.

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett [indexe itt található](#). A blog helyekhez köthető bejegyzései a google.maps térképen is megtalálhatók: [A világ valódi csodái](#). A mostanában a blogon megjelent írások a [főoldalon jelennek meg](#).

2026/05/28 18:05

Források

A bejegyzés megírásához a Gemini AI segítségét is igénybe vettem.

From:
<https://mail.bolyongo.hu/> - **bolyongó**

Permanent link:
https://mail.bolyongo.hu/doku.php?id=passport:point_nemo&rev=1785870949

Last update: **2026/08/04 21:15**

